

over Roesukkerfukkerindustriens Betydning for Agerbruget og Arbejderne med mere, hvad det egentlig var, man havde for Die, men nu har det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) sagt os, at det, man egentlig attraar, er, at man giver Fabrikkerne ikke en Gave, men et Laan. Han udtalte sig bestemt imod, hvad det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (S. Koch) havde sagt, at Fabrikkerne neppe kunde bestaa, hvis de ikke hver fik 50,000 Kr. som Gave; men jeg tillader mig at rejse det Spørgsmaal, om der havs nogenfomhelst Sandsynlighed for, at det Laan, der tilstaas mod den Sikkerhed, som kan faas, vil være Andet end Gave? (Berg: Det var det, vi skulde have undersøgt!) Det ærede Medlem siger, at det er Noget, der skal undersøges af Udvalget, og det er et Dusk, som de kunne nære, der overhovedet mene, at der under nogen Omstændighed bør ydes et saadant Laan eller en saadan Gave; men de, der, som jeg, mene, at der under ingen Omstændigheder bør ydes et saadant Laan eller en saadan Gave, og lige saa lidt et Laan som en Gave, kunne selvfølgelig ikke finde nogen Anledning til, at noget Sligt skal undersøges i et Udvalg. Hvis der imidlertid fremkommer Forslag derom, bliver det selvfølgelig Udvalgets Sag at prøve dette Forslag, men ganske i Almindelighed mener jeg, at der, hvis der ikke fremkommer noget bestemt Forslag, ikke vil være Anledning for et eventuelt Udvalg til at tage dette Spørgsmaal under Overveielse. Jeg vil nævne det ærede Medlem den særlige Grund, hvorfor jeg ikke anser det for passende eller rigtigt, at man gjør det. Det er, fordi det vil føre ind paa en Undersøgelse af disse Fabrikkers finantzielle Status, hvortil der ikke kan være Ansvar, naar der ikke fremkommer nogen bestemt Antydning eller foreligger noget bestemt Forslag. Et eventuelt Udvalg vil efter min Opfattelse have den Opgave nærmere at udvikle den Betragtning, som maatte være den fremherskende her i dette Thing lige over for denne Sag. Uden her nærmere at gaa ind paa Spørgsmaalet om et Udvalgs Nedsættelse, der jo ikke foreligger nu, vil jeg sige, at jeg vil anse det for rigtigt, at det, efter at der er rejst en saa stor Agitation om denne Sag, paa en klar og tydelig Maade bliver fremsat, hvilken Ansættelse der hersker i dette Thing, ligesom det er sket fra det andet Things Side i den Betænkning, som er afgiven der. Efter at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, som jeg nys nævnte, paa en temmelig tydelig Maade har angivet, hvad det er, man fra hans Side ønsker, vil jeg fremhæve en Side, som maa være afgjørende imod at anstille den Art Forsøg. Man siger, at man ved dette Forsøg vil tilveiebringe et Bevis for, om Roesukkerindustrien har en Fremtid for sig her i Landet eller ikke, men hvad er det, man tilveiebringer Bevis for? Man tilveiebringer kun Bevis for,

hvorvidt Roesukkerindustrien kan bestaa ved kunstige Midler eller ikke; man tilveiebringer kun Bevis for, om den kan bestaa ved Understøttelse og det kan jo ikke være Hensigten — i alt Fald er det, hvad det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds tydelig nok udtalte paa sine Begne, ikke hans Mening — at der skal gives en vedvarende Understøttelse, men kun en midlertidig. Det er min Overbevisning, og den støtter jeg blandt Andet paa, hvad det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (S. Koch), der kjenner den heldigst stillede af disse Fabrikker, har udtalt derom — at disse Fabrikker, naar man tilstaar dem en Understøttelse under en eller anden Form af den Art og Størrelse, som her er Tale om, ville bestaa, saa længe de faae den, men at de, saa snart den er til Ende, øieblikkelig ville være stillede paa samme Maade som nu; i alt Fald er der Ingen, som kan føre Bevis for, at dette ikke vil være Tilfældet. Det ærede Medlem bemærkede, at det ikke er bevist, at det er en ligegyldig Sag for Agerbruget, om denne Prøve gjøres. Jeg vil tillade mig at bemærke, at det ikke skal bevises, om det er en ligegyldig Sag, at denne Prøve gjøres, men det skal bevises, at det ikke er en ligegyldig Sag, at det er af Bigtighed for Agerbruget, men det er ikke bevist. Det er de Herrer, der stille Fordring om en betydelig Understøttelse fra Statens Side, hvem Besværligheden paahviler, men det er ikke Udvalget; det er ikke nogen fri Undersøgelse, der skal anstilles; det maa de Herrer om, det er deres Sag, som stille Forslag derom. — Der er et Par andre Punkter, som det ærede Medlem fremkom med, og som jeg ikke kan Andet end nedlægge en lille Indsigelse imod. Han antog, at man i det Hele taget var enig i Lovforslagets Indhold, saaledes som det foreligger, og at det kun var det lille Tilleg, man var uenig om. Jeg tror, at de allerfleste Herrer — jeg ikke for mit Vedkommende — ere enige om § 1 i Lovforslaget, men derimod er der vist særdeles Mange, som ikke ere enige i Tilbagebetalingen af de 15,000 Kr. Fremdeles udtalte det ærede Medlem — han udtalte det endog paa en høitidelig Maade — at de Bestræbelser, som ere gjorte her i Landet for Roesukkerindustrien, skyldtes Anerkjendelse, og han blev heri støttet af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), der desværre atter er fraværende, idet dette ærede Medlem udtalte, at det var en patriotisk Gjerning, som her var bleven udført. Jeg tror, at der ligeledes maa nedlægges en Indsigelse imod disse Udtalelser. Jeg anerkjenner den Art Bestræbelser, som gaa ud paa industriel eller agronomisk Virksomhed eller overhovedet en hvilkenfomhelst Virksomhed som saadan, men jeg maa nedlægge en Indsigelse imod, at der tillægges dem en patriotisk Karakter. Denne Virksomhed har det Samme for Die som andre økonomiske Virksomheder i Landet, nemlig at tilveiebringe Penge; det er en Selvfølge. Man vil bringe det størst mulige Ud-